

In-Use

Marktconsultatie ronde 1

Juli 2024

Inhoud document: categorie 'Landgebruik en Ecologie'

LUE 02 – Ecologische voorzieningen (utiliteitsbouw en woningen)

De credit LUE 02 is herschreven voor leesbaarheid. Daarnaast is het ambitieniveau voor de EP punt aangepast. Waar er eerst één habitat gerealiseerd moest worden zijn dat nu twee habitatten geworden, omdat de stap van een naar twee habitatten relatief eenvoudig te maken is maar een grote bijdrage kan leveren aan de ecologie van het perceel.

De credit is zowel van toepassing op utiliteitsbouw als woningen. Echter zijn bij de woning richtlijn de 'gebruik specifieke criteria' voor oplossingen buiten het perceel niet van toepassing.

LUE 04 – Beleidsplan biodiversiteit (utiliteitsbouw en woningen)

De credit is uitgebreid en opsplijst in meerdere vragen en antwoordopties om opbouwende punten te kunnen behalen. Daarnaast is er voor woningen een vraag toegevoegd (vraag 3) om ook de bewoners te betrekken en te stimuleren bij het behouden en verhogen van de biodiversiteit op het perceel.

De credit in dit document is opgesteld voor woningen maar is grotendeels ook van toepassing op utiliteitsbouw, met uitzondering van vraag 3.

Ecologische voorzieningen

Het meten, erkennen en evalueren van de ecologische voorzieningen binnen de voetafdruk van de asset, waarmee de ecologische waarde van het perceel wordt verbeterd.

LUE 02

Ecologische voorzieningen

Deel : Asset
 Beschikbare punten : 2
 Exemplary Performance : 1
 Verplicht vanaf : -

Vraag 1

Zijn er verschillende soorten ecologische voorzieningen toegepast binnen de voetafdruk van de asset?

Punten	Antwoord	Selecteer één antwoordoptie
0	A.	Nee
1	B.	Ja, er zijn twee verschillende soorten ecologische voorzieningen aanwezig.
2	C.	Ja, er zijn minimaal vier verschillende soorten ecologische voorzieningen aanwezig.

Vraag 2

Zijn habitatten op het perceel gerealiseerd?

Punten	Antwoord	Selecteer één antwoordoptie.
0	D.	Nee
Exemplary	E.	Er zijn minimaal twee habitatten op het perceel aanwezig die lokale inheemse soorten ondersteunen.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
1.	<p>Er moeten verschillende ecologische voorzieningen aanwezig zijn om punten te behalen. Als er bijvoorbeeld twee nestkasten aanwezig zijn dan telt dit als één soort ecologische voorziening. Een nestkast en externe beplanting zijn twee soorten ecologische voorzieningen.</p> <p>Voorbeelden van ecologische voorzieningen die kunnen worden toegepast per habitat om de lokale flora en fauna te ondersteunen omvatten (maar niet beperkt tot):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ecologische voorzieningen geïntegreerd in/aan of bij het gebouw, zoals nestkasten en/of verblijfsruimten voor specifieke soorten (bijvoorbeeld insectenhotels). - Ecologische voorzieningen rondom het gebouw, zoals externe plantenbakken met (autochtone) inheemse planten, groene daken en/of gevels, beplanting bij parkeerplaatsen en erfscheidingen, tuinen met ecologisch groen, egelhuizen et cetera. 	B, C
2.	<p>De ecologische voorzieningen moeten zijn toegepast in overeenstemming met de richtlijnen van de fabrikant. Op deze manier kan worden voorkomen dat de voorziening op een onjuiste manier wordt toegepast en het doel ervan verloren gaat. Zo zal een nestkast op het zuiden doorgaans te heet worden. Een ecooloog of relevante natuurorganisatie(s) kan hier ook advies in geven.</p>	B, C

3.	De ecologische voorzieningen moeten aansluiten op de behoefte van lokale (inheemse) flora en fauna. Online kaarten kunnen ondersteuning bieden in inzicht welke lokale (inheemse) flora en fauna voorkomen bij de asset.	B, C
4.	Het kan voorkomen dat bepaalde ecologische voorzieningen niet kunnen worden toegepast. Denk bijvoorbeeld aan een ongeschikte bouwconstructie voor de toepassing van een groendak. In zulke gevallen zal er naar alternatieve oplossingen moeten worden gezocht. Advies van een erkend ecooloog en/of relevante natuur- en/of soortorganisatie biedt hierin ondersteuning.	B, C
5.	Een erkend ecooloog is een persoon die: <ul style="list-style-type: none"> a) Op hbo- dan wel universitair niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, of; b) Als praktiserend ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus, of; c) Zich aantoonbaar beroepsmatig inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande natuurorganisaties, zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming, Nederlandse Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON et cetera. 	B, C
6.	Indien er lokale, regionale en nationale richtlijnen worden voorgeschreven, dan worden deze gevolgd. Zo wordt geborgd dat de geplaatste ecologische voorzieningen en habitatten een bijdrage leveren aan de lokale doelstellingen op het gebied van biodiversiteit. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat de gemeente een richtlijn heeft ten aanzien van de biodiversiteit waarin bepaalde soorten worden behandeld die in de omgeving van het gebouw voorkomen met een bedreigde status. Het wordt dan aangeraden om juist voor deze soorten ecologische voorzieningen toe te passen.	B – E
7.	Exemplary performance: Habitatten die lokale (inheemse) diersoorten significant ondersteunen om zichzelf in stand te kunnen houden moeten zijn toegepast en onderhouden in overeenstemming met lokale richtlijnen en het ecologisch advies van een erkend ecooloog. Voorwaarden voor een soort om zichzelf in stand te houden is de aanwezigheid van voldoende voedsel, veiligheid, verbinding, verblijfsruimten en variatie. Wanneer één van deze onderdelen ontbreekt, kan het Exemplary performance punt niet worden behaald.	E

Ecologische voorzieningen

Gebruiksfunctie specifieke criteria

Verbetering buiten de scope van de asset:

Wanneer een erkend ecooloog heeft bevestigd dat er binnen de voetafdruk van de asset geen of zeer beperkte mogelijkheden zijn om ecologische voorzieningen toe te passen en/of te verbeteren, bestaat de mogelijkheid om binnen een straal van 2 kilometer van de asset ecologische voorzieningen te realiseren. Zo kan er alsnog ecologische waarde worden toegevoegd. Er gelden hier een aantal voorwaarden:

1. Dezelfde criteria zijn van toepassing als wanneer de ecologische voorzieningen wel gerealiseerd konden worden binnen de voetafdruk van de asset.
2. De erkend ecooloog heeft bevestigd dat alle mogelijkheden op het perceel zijn uitgeput voordat verbetering buiten het terrein wordt erkend.
3. De erkend ecooloog heeft bevestigd dat de ecologische voorzieningen significant bijdragen aan de biodiversiteit en passend zijn voor de desbetreffende locatie.
4. Zijn de ecologische voorzieningen gerealiseerd op een perceel/asset van dezelfde eigenaar? Dan moet er worden aangetoond door wie de voorzieningen ten behoeve van de asset zijn gerealiseerd. Een voorziening mee tellen voor verschillende assets levert geen punten op.

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Zie daarom ook paragraaf 4.2 'Type bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die toegepast kunnen worden om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.
1,7	Foto's van de geplaatste ecologische voorzieningen en habitatten.
7	Aanbevelingen van een erkend ecooloog (indien van toepassing).
4	Documentatie betreft ecologische voorzieningen buiten de scope van de asset.

Definities

Ecoloog

Een persoon die zich voor zijn of haar beroep heeft gespecialiseerd in wisselwerkingen tussen organismen en leefsysteem en die zich bezighoudt met de relatie tussen organismen en hun omgeving.

Natuur- en soortorganisaties

Organisaties die zich bezighouden met het verzamelen van kennis als basis voor onderzoek en de bescherming van soorten. Zowel de bescherming van individuele soorten als hun leefgebieden staat centraal. Voorbeelden zijn Vogelbescherming, RAVON, FLORON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdiervereniging et cetera.

Habitat

Een habitat omschrijft de voorwaarden waaraan een gebied moet voldoen om ervoor te zorgen dat bepaalde dier- en plantensoorten er kunnen overleven. De habitat is een omschrijving van de hulpbronnen die een bepaalde soort nodig heeft.

Autochtoon inheemse beplanting

Autochtoon inheemse planten zijn planten die van nature in Nederland voorkomen. De herkomst van aanplant is belangrijk voor de biodiversiteit in Nederland. Aangenomen wordt dat de aanplant al voor 1500 van nature in Nederland voorkomt. Dit zijn van oorsprong inheemse soorten (archeofyten). In de Standaardlijst van de Nederlandse Flora 2020 kan de eigenheid en herkomst van de inheemse soorten worden gecontroleerd.

Uitheemse soorten hebben vaak een andere bloeitijd die niet overeenkomt met de periode waarin veel insecten voedsel nodig hebben. Of de bomen of planten worden door insecten niet herkend als voedselbron, en niet bezocht. Dit is niet het geval met inheemse planten. Dit zijn meestal insecten aantrekkende planten.

Ecologische voorzieningen

Vijf V's

De vijf V's staan voor voortplanting, veiligheid, voedsel, verbinding en variatie en zijn de basisprincipes voor het creëren van een habitat. Zonder een evenwichtige balans in de verschillende V's is het voor soorten moeilijk om van de geboden maatregelen gebruik te maken. Want zonder voedsel in de buurt maakt een soort ook geen gebruik van de locatie als verblijfplaats.

1. Voortplanting: nestvoorzieningen voor diersoorten, verblijfskasten, nestkasten, insectenkasten, broedhopen en stenen zodat soorten hier kunnen nestelen.
2. Veiligheid: hagen, struiken en bomen die beschutting bieden, door verschillende hoogteniveaus, waarbij ook de bodembeschoeiing wordt meegenomen waardoor veilige zones worden gecreëerd.
3. Voedsel: het aanbrengen van voorzieningen als beplanting dat direct gebruikt wordt als voedsel zoals nectar, stuifmeel, zaden en pitten. Of waarmee insecten worden aangetrokken die interessant zijn als voedsel. Goede bodemkwaliteit voor bodemleven
4. Verbinding: realiseren van groenblauwe structuren om locaties met elkaar te verbinden. Denk aan aanvliegroutes of een verbindingroute met boom- of struiksoorten van en naar de locatie.
5. Variatie: Afwisseling in beplanting, verschil in bloeitijd, gebruik van hoogte en niveau verschillen, wel en niet bladverliezend.

Referenties

- Netwerk Groene Bureaus - <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/>
- Meetprogramma's Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) - <https://www.netwerkecologischemonitoring.nl/>
- Deltaplan Biodiversiteitsherstel - <https://www.samenvoorbiodiversiteit.nl/>
- BIJ12 – Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming - <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>
- Nederlandse Soortenregister – Overzicht van de Nederlandse biodiversiteit - <https://www.nederlandsesoorten.nl/>
- Natuurbeheerplannen provincies - [https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/snl/inhoud/natuurbeheerplan/#:~:text=Het%20Natuurbeheerplan%20\(NBP\)%20is%20een,natuur%2C%20agrarisches%20natuur%20en%20landschapselementen.](https://www.bij12.nl/onderwerp/natuursubsidies/snl/inhoud/natuurbeheerplan/#:~:text=Het%20Natuurbeheerplan%20(NBP)%20is%20een,natuur%2C%20agrarisches%20natuur%20en%20landschapselementen.)
- Nederlandse Actieagenda voor Biodiversiteit - <https://www.iucn.nl/app/uploads/2021/09/Rapport-De-Nederlandse-Actie-agenda-voor-biodiversiteit.pdf>
- Atlas leefomgeving – Verken en ontdek je leefomgeving - <https://www.atasleefomgeving.nl/kaarten>
- De Steenbreek – IVN Atlas - <https://steenbreek.nl/steenbreek-atlas/>

Beheerplan biodiversiteit

Het stimuleren van organisaties om een beheerplan voor biodiversiteit (met hieraan gekoppelde acties) te formuleren. Het beheerplan is gebaseerd op de uitkomsten uit het ecologisch onderzoek, dat doelen stelt en regelmatig wordt herzien om de ecologische waarde van het perceel te behouden en versterken.

LUE 04
Beleidsplan biodiversiteit

Deel	: Beheer
Toepasbaar op	: Alle projecten
Beschikbare punten	8
Exemplary Performance	:-
Verplicht vanaf	:-

Vraag 1

Is er een beheerplan voor biodiversiteit opgesteld met specifieke doelen om de ecologische waarde van de gemeenschappelijke buitenruimte te versterken?

Punten	Antwoord	Selecteer één antwoordoptie.
0	A.	Nee.
2	B.	Ja, er is een beheerplan opgesteld om aanwezige ecologische voorzieningen te beheren en onderhouden.
4	C.	Ja, er is een beheerplan opgesteld met als doel een verbetering van de ecologische waarde en biodiversiteit inclusief beheer, onderhoud en monitoring op de aanwezige ecologische voorzieningen.

Vraag 2

Is het beheerplan voor biodiversiteit gebaseerd op de aanbevelingen van een erkend ecooloog en in lijn met regionale en nationale beleidsplannen voor biodiversiteit?

Punten	Antwoord	Selecteer alle antwoordopties die van toepassing zijn.
0	D	Nee.
1	E.	Ja, het beheerplan is gebaseerd op de aanbevelingen van een erkend ecooloog.
1	F	Ja, het beheerplan is in lijn met lokale, regionale en nationale beleidsplannen voor biodiversiteit.

Vraag 3

Indien er private buitenruimte aanwezig zijn, worden de bewoners betrokken in het beheerplan voor biodiversiteit?

Punten	Antwoord	Selecteer alle antwoordopties die van toepassing zijn.
0	G.	Nee.
1	H.	Ja, bewoners worden geïnformeerd op welke wijze zij de biodiversiteit kunnen verhogen en de bestaande ecologie kunnen beschermen.
1	I.	Ja, bewoners worden actief gestimuleerd om ecologische voorzieningen en groenvoorzieningen toe te passen in hun private buitenruimte en deze te onderhouden.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoord
1.	Filter Zijn er geen buitenruimten aanwezig waar de bewoners verantwoordelijk voor zijn, dan kunnen deze antwoordopties uit het assessment worden gefilterd.	G-I
2.	Het beheerplan dient als handleiding voor het onderhoud en beheer van de toegepaste ecologische voorzieningen. Het plan omvat (maar is niet beperkt tot): a) Overzicht van toegepaste groenvoorzieningen en ecologische voorzieningen en de gewenste staat ervan. b) Acties en verantwoordelijkheden voor het beheer van de ecologische voorzieningen en groenvoorzieningen. c) Voor het beheer van de groenvoorzieningen en ecologische voorzieningen wordt er geen gebruik gemaakt van schadelijke en/of kunstmatige middelen.	B
3.	Voorbeelden van ecologische voorzieningen die kunnen worden toegepast per habitat om de lokale flora en fauna te ondersteunen omvatten (maar niet beperkt tot): - Ecologische voorzieningen geïntegreerd in/aan of bij het gebouw, zoals nestkasten en/of verblijfsruimten voor specifieke soorten (bijvoorbeeld insectenhôtels). - Ecologische voorzieningen rondom het gebouw, zoals externe plantenbakken met (autochtone) inheemse planten, groene daken en/of gevels, beplanting bij parkeerplaatsen en erfscheidingen, tuinen met ecologisch groen, egelhuizen et cetera. Indien er punten zijn toegekend voor LE 02 zijn de ecologische voorzieningen daarop gebaseerd.	B, C
4.	Het beheerplan moet actueel worden gehouden en wordt elke drie jaar geëvalueerd en herzien.	A-I
5.	Het beheerplan dient als handleiding voor het onderhoud en beheer van de toegepaste ecologische voorzieningen. Het plan omvat (maar is niet beperkt tot): a. Overzicht van toegepaste groenvoorzieningen en ecologische voorzieningen en de gewenste staat ervan. b. Acties en verantwoordelijkheden voor het beheer van de ecologische voorzieningen en groenvoorzieningen. c. Er zijn doelstellingen opgesteld om de ecologische waarde van de asset te behouden en vergroten voor de eerstkomende drie jaar. d. Voor het beheer van de groenvoorzieningen en ecologische voorzieningen wordt er geen gebruik gemaakt van schadelijke en/of kunstmatige middelen.	C
6.	Monitoring van de ecologische voorzieningen is onderdeel van het beheerplan om de ecologische waarde te kunnen borgen. In de aanbeveling voor monitoring wordt duidelijk (zie ook aanvullende informatie): a) De aan te bevelen monitoring voor een periode van drie jaar. b) Wat de verwachtingen en doelstellingen van de voorzieningen zijn. c) Voor welke soorten deze zijn bedoeld. d) Hoe goed beheer en onderhoud de doelstellingen kan ondersteunen. Hoe de bevindingen van monitoring van invloed zijn op beheer en onderhoud.	C
7.	Indien er punten zijn toegekend voor LUE 03 is het beheerplan gebaseerd op de bevindingen en aanbevelingen uit het ecologisch onderzoek van de erkend ecooloog.	E
8.	Een erkend ecooloog is een persoon die: a) Op hbo- dan wel universitair niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, of; b) Als praktiserend ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is	E

Beheerplan biodiversiteit

	aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus, of; c) Zich aantoonbaar beroepsmatig inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande natuurorganisaties, zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming, Nederlandse, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON et cetera.	
9.	Indien er lokale, regionale en nationale richtlijnen worden voorgeschreven, dan worden deze gevolgd. Zo wordt geborgd dat het beheerplan een bijdrage levert aan de gestelde doelstellingen op het gebied van biodiversiteit. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een gemeente een richtlijn heeft om de regionale biodiversiteit te verbeteren middels bepaalde maatregelen. Het beheerplan dient hierop aan te sluiten.	F
10.	(Toekomstige) bewoners worden geïnformeerd hoe zij de eigen buitenruimte (bijvoorbeeld tuin, patio of balkon) op een ecologisch verantwoorde manier kunnen inrichten. Dit kan plaatvinden door, maar is niet beperkt tot: 1. Uitgifte van folders. 2. Informatieavond in samenwerking met een erkend ecooloog of ecologisch tuinontwerper.	H
11.	Bewoners worden actief gestimuleerd om de eigen buitenruimte (bijvoorbeeld tuin, patio of balkon) in te richten op een ecologisch verantwoorde manier. Stimulering hiervan kan plaatvinden door, maar is niet beperkt tot: 1. Een tuinontwerp opstellen met een erkend ecooloog of ecologisch tuinontwerper. 2. Budget voor ecologische voorzieningen beschikbaar maken, bijvoorbeeld de uitgifte van vouchers voor een nestkast, (inheemse) planten et cetera.	I

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.
Alle	Het beheerplan.
2, 3	Bewijs dat het ecologisch onderzoek is uitgevoerd door een erkend ecooloog, door bijvoorbeeld een kopie van relevante documenten, kwalificaties, CV of lidmaatschap.

Aanvullende informatie

Monitoring

Monitoring van plant- en diersoorten vindt plaats om toegevoegde natuurwaarden te beschermen of behouden. Het geeft ook inzicht of de ecologische voorzieningen functioneren naar behoren en waar eventueel kan worden bijgestuurd. Monitoring kan op verschillende manieren worden toegepast, bijvoorbeeld:

- Een daarvoor ingeschakelde erkend ecooloog is verantwoordelijk voor monitoring en uitvoeren van eventuele verbeteringen aan de aanwezige ecologische voorzieningen.
- Monitoring vindt plaats als onderdeel van een citizen science project op de locatie, gecoördineerd door een daarvoor verantwoordelijke instantie, gemeente of organisatie. Deelnemers worden actief betrokken bij de monitoring, begeleid en er vindt terugkoppeling plaats.

Definities

Ecooloog

Een persoon die zich voor zijn of haar beroep heeft gespecialiseerd in wisselwerkingen tussen organismen en leefsystemen en die zich bezighoudt met de relatie tussen organismen en hun omgeving.